

RADA GMINY
MSTÓW

Uchwała Nr XXV/192/2016
Rady Gminy Mstów
z dnia 17 października 2016 r.

**w sprawie: rozpatrzenia protestu dotyczącego wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej
Sołectwa Latosówka.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 36 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 446)

Rada Gminy Mstów
uchwala, co następuje:

§ 1

Uznać za bezzasadny protest mieszkańców wsi Latosówka dotyczący wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Latosówka z przyczyn jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Mstów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Mstów

Krzysztof Choniek

UZASADNIENIE

W dniu 29 września 2016 roku do Rady Gminy Mstów wpłynął protest wyborczy złożony przez Pana Krzysztofa Kubata. Z racji tego, że komisja rewizyjna jest powołana do kontroli działalności organów jednostek pomocniczych, Przewodniczący Rady Gminy zlecił komisji rewizyjnej podjęcie czynności wyjaśniających związanych z oceną legalności przebiegu wyborów dokonanych na Zebraniu Wiejskim w dniu 22 września 2016r.

Komisja Rewizyjna Rady Gminy Mstów na posiedzeniu w dniu 13 października 2016r., celem uzyskania szczegółowych informacji o przebiegu zebrania zapoznała się z istniejącymi dokumentami w tym zakresie (protest wyborczy oraz jego uzupełnienie, protokół z zebrania wiejskiego), a także wysłuchała wyjaśnień oraz opinii Pana mecenasa Marcina Surowiec, który był obecny na Zebraniu Wiejskim mieszkańców Latosówki.

Po zbadaniu całości materiału dowodowego, komisja zawnioskowała do Rady Gminy aby protest wyborczy uznać za bezzasadny. Komisja do zgłoszonych zarzutów ustosunkowała się następująco: Protest wyborczy z dnia 28 września 2016r kwestionuje następujące czynności:

- a) prawomocność Zebrania Wiejskiego;
- b) ważność wyborów sołtysa;
- c) ważność odwołania Rady Sołeckiej;
- d) ważność wyborów nowej Rady Sołeckiej;

W uzasadnieniu protestu stwierdzono, że:

- 1) Zebranie Wiejskie miało inny porządek obrad niż przedstawiono w ogłoszeniu (nie było informacji o wyborze nowego sołtysa oraz nowej rady sołeckiej);
- 2) w porządku obrad brak było punktu dotyczącego wyboru komisji skrutacyjnej;
- 3) uchwała w sprawie odwołania Rady Sołeckiej była podjęta w głosowaniu jawnym;
- 4) przyjęcie zgłoszeń kandydatów na sołtysa było dokonywane przez przewodniczącą zebrania, a nie przez komisję skrutacyjną;
- 5) karty do głosowania nie zostały opatrzone pieczęcią sołectwa, a jedynie podpisem przewodniczącej zebrania;
- 6) zebranie wiejskie nie ustaliło przed głosowaniem liczby członków rady sołeckiej;
- 7) nie został zrealizowany punkt porządku obrad: „uchylenie uchwały z 24 września 2015r.” oraz „wolne wnioski i zapytania”;
- 8) poprzednia rada sołecka została wybrana niezgodnie z prawem, albowiem miało to nastąpić podczas głosowania jawnego.

Dodatkowo w dniu 5.10.2016r wpłynęło kolejne pismo zatytułowane: „Protest wyborczy. Uzupełnienie do złożonego protestu z dnia 28.09.2016r”, w którym podniesiono, że:

- 1) zebranie zostało zwołane przez Radę Sołecką – która nie jest do tego uprawniona;
- 2) komisja skrutacyjna nie sporządziła odrębnego protokołu;
- 3) zebranie podjęło uchwałę w sprawie lokalizacji placu zabaw;
- 4) nie przegłosowano uchwały w sprawie przeznaczenia środków z funduszu sołeckiego;
- 5) rada sołecka została odwołana w jawnym głosowaniu;
- 6) nie odnotowano wniosków dot. naruszenia prawa.

Odnosząc się do podniesionych zarzutów należy w pierwszej kolejności zauważyć, że statut sołectwa Latosówka – regulujący całościowo kwestie wyboru i odwoływania sołtysa oraz rady sołectkiej w ogóle nie przewiduje instytucji „protestu wyborczego”. Pomimo tego sądy administracyjne stwierdzają, że rozpoznawanie protestów wyborczych w wyborach na sołtysa przez Radę Gminy wynika z treści art. 18 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, nawet wtedy, gdyby statut sołectwa nie przewidywał wprost takiej możliwości. „Protest wyborczy” złożony przez pana Kubatę należy potraktować jako wniosek o zbadanie zgodności z prawem uchwał Zebrania Wiejskiego w Latosówce.

Przed ustosunkowaniem się do poszczególnych zarzutów należy zwrócić uwagę, że Zebranie Wiejskie jest przykładem tzw. demokracji bezpośredniej i mogą w nim wziąć udział wszystkie osoby, których dotyczą podejmowane podczas zebrania decyzje. Oznacza to, że rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące zebrania wiejskiego powinny być podejmowane z ostrożnością, tak aby nie wypaczyć woli mieszkańców danego sołectwa. Należy także zwrócić uwagę, że we wszystkich obowiązujących w Polsce procedurach prawnych zastrzeżenia co do naruszenia przepisów postępowania mogą odnieść skutek wyłącznie wtedy, gdy miały wpływ na końcowy wynik tego postępowania. Innymi słowy – naruszenie procedury, które nie zmienia końcowego wyniku – nie jest uważane za czynnik wpływający na ważność tego wyniku.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów należy stwierdzić, że:

1) Statut sołectwa wymaga do ważności zebrania dwóch elementów:

- a) prawidłowego zawiadomienia mieszkańców (tj. podanie terminu i miejsca zebrania do wiadomości publicznej poprzez ogłoszenie na tablicy lub kurendy) – § 17 ust. 1 statutu);
- b) kworum podczas pierwszego terminu zebrania (§ 19 ust. 1 i 2 statutu).

Oba w/w warunki zostały zachowane, co skutkuje prawidłowością zwołania Zebrania Wiejskiego. Osoby zebrane 22 września 2016r o godz. 17.30 w Urzędzie Gminy Mstów nie miały wątpliwości, że uczestniczą w Zebraniu Wiejskim, składając bez sprzeciwu podpisy na liście obecności wyraźnie wskazującej na to, że potwierdza ona udział w Zebraniu Wiejskim. Brak zatem podstaw do stwierdzenia, że Zebranie Wiejskie nie było ważne, pomimo tego, że zostało ono zwołane przez radę sołectką, a nie sołtysa, skoro sami mieszkańcy tak je traktowali. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że Zebranie Wiejskie nie zostało zwołane przez sołtysa odwołanego przed upływem kadencji, pomimo składanych przez mieszkańców wniosków i wbrew postanowieniom statutu sołectwa – a postępowanie mieszkańców miało na celu doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem i przywrócenia możliwości działania sołectwa.

2) Zarzut dotyczący wprowadzenia do porządku obrad punktów nieobjętych zawiadomieniem o terminie Zebrania Wiejskiego jest niesłuszny. Zgodnie z § 16 ust. 2 statutu sołectwa zawiadomienie zawiera termin i miejsce zebrania. Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące tematu zebrania zawarte w zawiadomieniu mają jedynie charakter pomocniczy, tym bardziej, że porządek obrad ustala dopiero Zebranie Wiejskie (§ 17 ust. 3 statutu sołectwa).

W statucie brak przepisów zakazujących zmiany porządku obrad w trakcie trwania zebrania. Zakaz taki byłby zresztą niezrozumiały. Brak jest rozsądnych przyczyn zakazujących mieszkańcom debatowania na dowolnie wybrane przez siebie tematy czy zmianę tychże w trakcie obrad Zebrania Wiejskiego w razie, gdy zajdzie taka potrzeba.

3) Zarzuty dotyczące kart do głosowania, braku ustalenia liczby członków rady sołeckiej, braku ujęcia w porządku obrad punktów dotyczących komisji skrutacyjnej, brak odrębnego protokołu z wyborów, braki w protokole dotyczące zgłaszanych zastrzeżeń naruszenia prawa – mają charakter zastrzeżeń dotyczących procedury. Ocena ich wpływu na ważność uchwał musi zatem stanowić ocenę tego, czy charakter naruszeń – przy przyjęciu, że one w ogóle miały miejsce – wpływał na decyzje podjęte przez Zebranie Wiejskie.

Biorąc pod uwagę wyniki głosowań (które nie są kwestionowane), wskazane rzekome nieprawidłowości nie miały wpływu na wyniki głosowania. Odnosząc się do poszczególnych zarzutów należy przy tym zauważyć:

- a) Nie było możliwe przygotowanie kart do głosowania zgodnych z wymogami statutu, albowiem odwołany sołtys odmawia zwrotu pieczęci sołectwa. Niezależnie od tego należy zwrócić uwagę na to, że przepisy porządkowe dotyczące oznakowania kart do głosowania mają na celu zapobieżenie fałszowania wyników głosowania (poprzez np. dorzucenie kart przez osoby trzecie). Oznakowanie kart podpisem przewodniczącej zebrania stanowi analogiczne zabezpieczenie. Niezależnie od tego trzeba zwrócić uwagę, że podczas głosowania komisja skrutacyjna wydawała karty wyczytując nazwiska i analogicznie wzywała do głosowania. Brak zatem podstaw do kwestionowania wyników głosowania – tym bardziej, że komisja skrutacyjna zachowała karty do głosowania i jest możliwe zweryfikowanie wyników wyborów oraz uczestników głosowania.
- b) Statut sołectwa nie wymaga określania z góry, ilu członków rady sołeckiej jest wybieranych. Statut stwierdza jedynie, że rada sołecka składa się z 5 do 9 osób.
- c) Brak w statucie zapisu dotyczącego konieczności ujęcia w porządku obrad wyboru komisji skrutacyjnej. Wprost przeciwnie – ujęcie w porządku obrad punktów dotyczących wyboru albo odwołania sołtysa czy rady sołeckiej wymusza procedurę opisaną w statucie. Brak zatem podstaw do przyjęcia, że poszczególne punkty procedury wyboru czy odwołania organów sołectwa muszą być powielane w porządku obrad, skoro ich przeprowadzenie wynika wprost z samego statutu.
- d) Zarzut dotyczący braku odrębnego protokołu z czynności komisji skrutacyjnej nie znajduje umocowania w statucie. Zgodnie z treścią § 21 ust. 2 statutu komisja sporządza protokół i go podpisuje. Jak wynika z samej treści „protestu” wyniki głosowania zostały zawarte w protokole z Zebrania Wiejskiego, który został podpisany przez członków komisji skrutacyjnej. Statut nie wymaga, aby protokół z wyborów był odrębnym dokumentem i nie mógł znajdować się „wewnątrz” protokołu z Zebrania Wiejskiego.
- e) Nieodnotowanie zgłoszeń naruszenia prawa nie ma wpływu na ważność uchwał podjętych podczas zebrania. Możliwość sygnalizowania radzie gminy i wójtowi ewentualnych naruszeń prawa mających wpływ na ważność uchwał nie jest uzależniona od zaprotokołowania protestów podczas Zebrania Wiejskiego.

Podsumowując powyższe uzasadnienie, należy powołać się na przyjęte orzecznictwo sądów administracyjnych, które stoi na stanowisku, że najdalej idący wynik kontroli, może być przez Radę

Gminy zastosowany jedynie w przypadku, gdy przeprowadzone bądź przedstawione przez protestujących dowody, wskażą niezbicie na fakt naruszenia przepisów ustaw (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 września 2008r., sygn. III SA/Wr 393/08).

Mając powyższe na uwadze, Rada Gminy Mstów uznaje protest wyborczy Pana Krzysztofa Kubata za bezzasadny.

Przewodniczący Rady
Gminy Mstów

Krzysztof Chorytek